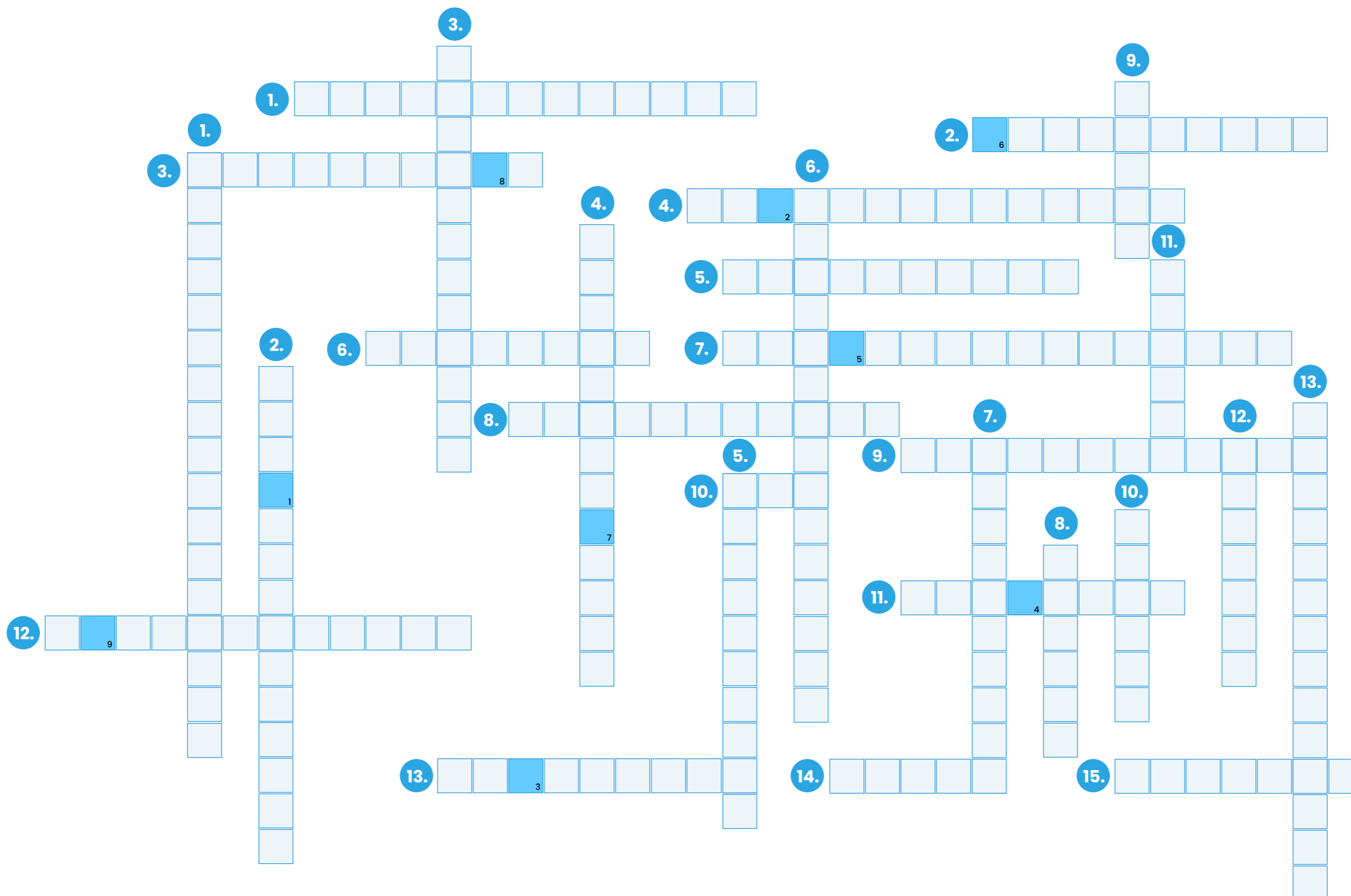

Cik labi tu pārzini medijpratības un informācijpratības terminoloģiju?

Parole:

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Horizontāli

1. Spēja atrast un izmantot informāciju par dažādām kultūrām, saprast konkrētas kultūras kodus, zīmes, simbolus.
2. Vienvirziena pārliecināšanas komunikācija, kur patiesā informācija tiek apzināti ignorēta, sagrozīta atbilstoši komunikatora mērķim.
3. Politisko, tiesisko, morālo, estētisko, reliģisko un filozofisko uzskatu un ideju sistēma.
4. Informācija, kas izriet no patiesības, bet bieži vien ir pārspīlēta tādā veidā, kas maldina un rada iespējamu kaitējumu, piemēram, datu vai privātu foto/video nopludināšana.
5. Spēja izprast statistiku un citus datus un efektīvi tos izmantot lēmumu pieņemšanā.
6. Eiropas kiberdrošības mēnesis un mēnesis gadā, kad tiek atzīmēta UNESCO Pasaulē medijpratības un informācijpratības nedēļa.
7. Uzraudzības funkcija sabiedrības interesēs, ko veic mediji, uzraugot visas institūcijas, kuru rokās ir vara (ne tikai valdības, bet arī nozīmīgas sabiedriskās un privātās organizācijas).
8. Sociālo mediju satura veidotāji, kuriem ir liela ietekme uz auditoriju un kuru darbība rada riskus medijpratībai.
9. Mediji, kas kalpo sabiedrības interesēs. Tiem raksturīga augsta informācijas drošicamība. (īpašības vārds)
10. Abreviatūra, kas apzīmē mediju un informācijas pratību.
11. Domāšanas ievirze, kas kalpo par atslēgu medijpratībai. (īpašības vārds)
12. Spēja lasīt, pareizi rakstīt un kritiski izprast rakstītos tekstus.
13. Uz dažādiem faktoriem balstīta sistēma, kas grupē to, kādas publikācijas sociālajos medijos redz lietotāji. Šī sistēma ir liels drauds medijpratībai. (daudzskaitlis)
14. Runa, kā pamatā ir izteiksmes veidi, kas izraisa, veicina, izplata vai attaisno vardarbību, naidu vai diskrimināciju pret personu vai personu grupu. (lietvārds ģenētīvā)
15. Precīza norāde uz kādu autoru vai avotu, visbiežāk zinātniskos tekstos.

Uzzini vairāk par medijpratību un informācijpratību UNESCO materiālā “Domā kristiski, klikšķini atbildīgi!”

Noskenē!

Vertikāli

1. Spēja atrast, atlasīt, novērtēt, pārvaldīt un izmantot informāciju.
2. Nepatiesa informācija, taču izplatīšanas nolūks ir bijis labdabīgs, informācija bijusi pārprasta.
3. Izglītības process cilvēka dzīves garumā, kas balstās uz mainīgām vajadzībām iegūt zināšanas, prasmes, pieredzi, lai paaugstinātu vai mainītu savu kvalifikāciju atbilstoši darba tirgus prasībām, savām interesēm un vajadzībām.
4. Mulsinoša satura kopums, kas patiesus faktus bieži vien aizēno ar maldinošu informāciju, kuras izplatību nodrošina digitālā komunikācija; vārdu „dezinformācija” un „pandēmija” apvienojums.
5. Intelektuālais veids, kura rīki ir izmantojami dažādu uzdevumu veikšanai, kas saistīti ar darbu ar informāciju. (īpašības vārds)
6. Spēja droši piekļūt informācijai interneta vidē, saprast to, sazināties, novērtēt to un arī radīt informāciju, izmantojot digitālās tehnoloģijas un īstenojot dažādus dzīves mērķus.
7. Kultūras un izglītības iestāde vai arī tās daļa, kas vāc, sistematizē, katalogizē, bibliogrāfē un glabā kultūras mantojuma liecības.
8. Ziņu veids, kad nepatiesa vai maldinoša informācija tiek pasniegta drošticamā veidolā. (īpašības vārds)
9. Mēnesis, kurā atzīmē UNESCO Pasaules preses brīvības dienu.
10. Jauniešu auditorijā populāra lietotne, kas rada lielus riskus un izaicinājumus medijpratībai.
11. Uzticamas un aktuālas informācijas avoti, kas sagatavota redakcionālā procesā, kuru nosaka žurnālistikas vērtības un kurā redakcionālo atbildību var attiecināt uz konkrētu organizāciju vai juridisku personu.
12. Cilvēka radīto vērtību kopums; fenomens ar ļoti daudzām definīcijām.
13. Nepatiess vai maldinošs saturs, kas tiek izplatīts ar nolūku maldināt vai gūt ekonomisku vai politisku labumu un kas var radīt kaitējumu sabiedrībai.

Krustvārdu mīklas autore:

Laura Ardava-Āboliņa, LU docente,
UNESCO Medijpratības un informācijpratības
katedras Latvijas Universitātē priekšsēdētāja

LATVIJAS UNIVERSITĀTE
**SOCIĀLO ZINĀTŅU
FAKULTĀTE**